

โครงการพัฒนาปากน้ำปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประวัติความเป็นมา

สืบเนื่องจากปี พ.ศ.๒๕๑๗ กรมป่าไม้ โดยกองจัดการป่าไม้สมัยนั้น ได้ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรี ตามพระราชประสงค์ ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเยี่ยมหมู่บ้านปากน้ำปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และทอดพระเนตรเห็นต้นโกงกาง ซึ่งชาวบ้านนิยมนำมาเผาถ่าน ทรงมีความสนพระราชหฤทัย ในการที่จะสนับสนุนการปลูกพันธุ์ไม้ บริเวณชายทะเลปากน้ำปราณบุรี กรมป่าไม้จึงได้จัดตั้งเป็นโครงการพิเศษขึ้น โดยกำหนดเอาพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองเก่า-คลองคอย เนื้อที่ ๑,๙๘๔ ไร่ ประกอบด้วยป่าชายเลน ป่าบก ภูเขาที่ดินริมหาดชายทะเล และที่รกร้างว่างเปล่าเพื่อพัฒนาเป็นป่าเอนกประโยชน์ที่จะผลิตไม้ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ป้องกันลมพายุ และเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ นอกจากนี้ยังเป็นป่าตัวอย่าง เพื่อชักจูงใจให้ประชาชนสนใจปลูกบำรุงรักษาป่าธรรมชาติ ที่สวยงามไว้เป็นสมบัติของอนุชนรุ่นหลังต่อไป

ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จัดตั้งเป็นวนอุทยาน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีทั้งสภาพป่าชายเลน มีทิวทัศน์ธรรมชาติและหาดทรายที่สวยงาม และมีแม่น้ำปราณบุรีไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่ป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งอยู่ใกล้ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนได้โดยสะดวก ปัจจุบันได้โอนงานให้สำนักงานป่าไม้เขตเพชรบุรี ไปควบคุมดูแล ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๓๙ เป็นต้นมา และเพื่อให้การดำเนินการจัดการพื้นที่ป่าเป็นไปตามกระแสพระราชดำริส จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นโครงการพัฒนาป่าไม้ปากน้ำปราณบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์สาธิตการเกษตรแบบผสมผสาน และเป็นศูนย์สาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
๒. เพื่อเป็นแหล่งขยายพันธุ์พืชพันธุ์ที่ดีและเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศของท้องถิ่น
๓. เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรช่วงฤดูแล้ง
๔. ก่อให้เกิดอาชีพใหม่ เช่น การประมง การปลูกพืชชนิดใหม่

มีเนื้อที่ ๑,๙๘๔ ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคลองเก่า-ป่าคลองคอย ตำบลปากน้ำปราณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทิศเหนือ จด ที่ดินกรรมสิทธิ์ บริษัท ปราณบุรี เรียวเอสเตท จำกัด

ทิศใต้ จด ที่ดินกรรมสิทธิ์ของราษฎร หมู่บ้านปากน้ำปราณ

ทิศตะวันออก จด ชายทะเลปากน้ำปราณ

ทิศตะวันตก จด ที่ดินกรรมสิทธิ์ของราษฎรและที่ดินกรรมสิทธิ์ บริษัท ปราณบุรี เรียวเอสเตท จำกัด

สภาพป่าแบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ได้แก่

ป่าดิบแล้ง : บริเวณเขาเจ้าพ่อหัวราม และ เขาเจ้าแม่ทับทิมทอง

ป่าชายเลน : บริเวณที่ราบเชิงเขาเจ้าพ่อหัวราม ถึงถนนทางเข้าวนอุทยาน

ป่าสนทะเล : บริเวณด้านติดทะเลอ่าวไทย ซึ่งเป็นป่าปลูก

๑. ชายหาดทะเลและป่าสนทะเล ที่ทอดขนานยาวไปกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย มีชื่อว่า "หาดปราณบุรี" เป็นหาดทรายขาวสะอาด ความยาวประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของวนอุทยานฯ สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของท้องทะเล เกาะเต่า เกาะสิงห์โต เขาตะเกียบ และ เขาเต่า

๒. ทิวทัศน์ของป่าชายเลน ซึ่งมีพันธุ์ไม้หลายชนิด ตลอดจนระบบนิเวศของป่าชายเลนที่น่าศึกษา ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน ซึ่งอยู่ตอนกลางของวนอุทยานฯ

๓. ทิวทัศน์ของป่าดิบแล้ง ซึ่งเป็นป่าบกบริเวณเขาเจ้าพ่อหัวรามและเขาเจ้าแม่ทับทิมทอง อยู่ทางทิศตะวันตกของวนอุทยานฯ ที่สามารถมองเห็นทัศนียภาพด้านล่างได้อย่างสวยงาม

๔. ทิวทัศน์บริเวณปากน้ำปราณบุรี มีหมู่บ้านชาวบ้าน ชาวประมง ซึ่งเป็นชุมชนที่ทำอาชีพประมง และมีป่าไม้โกงกางบริเวณสองฝั่งแม่น้ำปราณบุรี เป็นทัศนียภาพที่น่าชมมาก